

Notitie

Referentienummer
L90426

Datum
13 mei 2009

Kenmerk
PN 271101

Betreft
Aanvullende notitie natuurtoets tracé N201

In september 2006 is een natuurtoets opgesteld voor drie onderdelen van de omlegging N201 in de Haarlemmerpolder. De plannen zijn gewijzigd en er is een nieuw ontwerp van de aansluiting op de A9. Belangrijke wijziging is dat de bus niet meer via de Schipholdraaibrug en de Burgemeester Colijnweg naar Amstelveen gaat, maar door het Amsterdamse Bos via de Bosrandweg en de Nieuwe Meerlaan.

Door de verandering van het tracé, is als aanvulling op de natuurtoets deze notitie opgesteld. In deze notitie staat aangegeven wat de natuurwaarden van het gebied zijn en wat de effecten zijn van de voorgenumen ontwikkeling op de aanwezige natuurwaarden.

1 Het plangebied

Tijdens het veldbezoek (18-02-2009) is het traject tussen de Bosrandweg en de Nieuwe Meerlaan, namelijk de Nieuwe Meerweg door het Amsterdamse Bos geïnteriseerd. De huidige weg zal worden verbreed, dit betekend dat de bermen en een aantal bomen verwijderd dienen te worden. In figuur 1 zijn foto's van het plangebied weergegeven en in figuur 2 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Nieuwe Meerweg

De Nota Ruimte vervangt het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt.

2.3 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt o.a. de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermt. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelde beschermt. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing te worden aangevraagd.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan dient ontheffing te worden aangevraagd, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).

tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing dient te worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend. Buiten de broedperiode betreft bescherming van vogels vooral de vaste verblijfplaatsen van standvogels als uilen en spechten. Die zijn jaarrond beschermd. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3).

3 Inventarisatie natuurwaarden en effecten

3.1 Natuurbeschermingswet

Binnen een straal van vier kilometer van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden. Binnen deze straal bevindt zich wel het Beschermde Natuurmonument (BNM) Oosteinderpoel, zie figuur 3. De Oosteinderpoel is het laatste restant van de oeverlanden van het voormalige Haarlemmermeer. Dit laagveenmoeras bestaat uit een complex van wateren, moerasbossen en rietlanden. De nieuwe aansluiting op de A9 heeft geen aansluiting met de Oosteinderpoel. Er zal dan ook geen verstoring in de Oosteinderpoel plaatsvinden door deze nieuwe aansluiting. Het verbreden van de bestaande weg, zal geen effecten hebben op het Beschermde Natuurmonument.

Figuur 3: Ligging BNM Oosteinderpoel.

3.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied bevindt zich binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur en maakt onderdeel uit van de Groene AS. Het gehele Amsterdamse Bos is begrensd als EHS-land, zie figuur 4. De bestaande weg valt buiten de EHS. Verbreding van de weg betekend een areaalverlies van het EHS-land.

Het EHS-land is begrensd met het type natuurdoeltype 'landgoed, of eendenkooi of recreatiegebied of productiebos of waterwingebied'. Dit natuurdoeltype valt onder hoofdgroep 4, Multifunctioneel. Multifunctionele eenheden kennen geen hoofdfunctie voor natuur, maar er wordt wel zoveel mogelijk rekening meegehouden. Door een uitgekiende inrichting en beheer kan een belangrijke natuurfunctie worden vervuld.

In afstemming met de provincie dient te worden vastgesteld in hoeverre compensatie nodig is. De natuurwaarden van de bermen (algemene soorten) die als gevolg van de voorgenomen ingreep verdwijnen is overigens gering.

Figuur 4: Ligging EHS rondom plangebied (blauw).

3.3 Flora- en faunawet

Er zijn gegevens over de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten opgevraagd bij het 'Natuurloket' (internetpagina's) daarnaast is gebruikt gemaakt van verspreidingskaarten van de gemeente Amsterdam (Ecologische Atlas Amsterdam). Als aanvulling hierop heeft (18-02-2009) een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden.

3.3.1 Flora

Bij het natuurloket is één waarneming bekend van een beschermde plantensoort binnen de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen. Het gaat hierbij om één soort van tabel 2/3, dit is waarschijnlijk de rietorchis (bron: Ecologische Atlas Amsterdam). Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen, dit is echter ook afhankelijk van de periode. De vegetatie van de bermen bestaan uit algemene soorten zoals diverse grassen, riet, klaver, weegbree, paardenbloem, duizendblad, haagwinde, hondsdrif en varkensgras. De bomen in dit deel van het Amsterdamse bos zijn oude (waardevolle) bomen (o.a. eik, esdoorn, iep en berk). In de bomen zijn vaste verblijfplaatsen of holten (van bijvoorbeeld spechten) waargenomen.

3.3.2 Zoogdieren

Bij het natuurloket zijn tien waarnemingen bekend van zoogdieren binnen de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen. Het gaat hierbij om negen soorten van tabel 1, dit zijn algemene soorten zoals mol, konijn, haas, vos, egel en diverse muizen. De andere soort is beschermd onder tabel 2/3, dit is waarschijnlijk de eekhoorn of een vleermuissoort zoals laatvlieger, ruige dwergvleermuis of gewone dwergvleermuis (bron: Ecologische Atlas Amsterdam).

De vleermuizen kunnen foeragerend/trekkend voorkomen in het Amsterdamse Bos. Mogelijk hebben enkele een vaste verblijfplaats binnen het gebied. Wanneer de bestaande weg wordt verbreedt, betekend dit dat bermen en enkele bomen worden verwijderd. Het is aannemelijk dat de vleermuizen niet foerageren langs de bestaande weg (vanwege de verlichting), maar zich meer richten op de Ringvaart en richting de Poel. De voorgenomen werkzaamheden zullen naar verwachting dan ook geen negatieve effecten hebben op vleermuizen.

Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen rondom de Nieuwe Meerweg geen holtes waargenomen, welke een vaste verblijfplaats voor vleermuizen kunnen bieden.

3.3.3 Vogels

Bij het natuurloket zijn twee waarnemingen bekend van (broed)vogels binnen de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen. Uit de Ecologische Atlas van Gemeente Amsterdam komt naar voren dat binnen de kilometerhokken van het plangebied de volgende soorten voorkomen: blauwborst, brandgans, blauwe reiger, grutto, huismus, ijsvogel, kluut, kneu, kuifeend, matkop, nachtegaal, slobend, sperwer, tureluur en veldleeuwerik. Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Verstoring van broedende vogels en broedsel is niet toegestaan, verstoring treedt op wanneer er tijdens de broedtijd (15 maart- 15 juli) werkzaamheden plaatsvinden waardoor broedgevallen worden verstoord. Het verstoren van broedsel (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet).

Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen rondom de Nieuwe Meerweg geen vaste verblijfplaatsen of holtes van vogels in de bomen waargenomen.

3.3.4 Vissen

Bij het natuurloket zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten binnen de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen. Door verbreding van de weg, zullen geen watergangen worden gedempt. De werkzaamheden zullen dan ook geen negatieve effecten hebben op vissen.

3.3.5 Amfibieën en reptielen

Bij het natuurloket zijn vijf waarnemingen van amfibieën en één waarneming van een reptiel binnen de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen. Het gaat hierbij om vier tabel 1 amfibiesoorten, dit zijn algemene soorten zoals bruine kikker, bastaard kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De andere amfibiesoort is beschermd onder tabel 2/3, uit Ecologische Atlas Amsterdam blijkt dat dit waarschijnlijk de rugstreeppad (tabel 3) is. De rugstreeppad komt vrij algemeen voor in Noord-Holland. Langs de Nieuwe Meerweg komt een zandig deel met enkele regenplassen voor, de rugstreeppad komt dan ook mogelijk voor binnen het plangebied. Wanneer ten behoeve van het verbreden van de weg, zand wordt opgebracht ontstaat (gedurende de periode 15 april- 15 september) geschikt voortplantingsbiotoop voor de rugstreeppad. Het plangebied kan tijdens de werkzaamheden (gedurende deze periode) dan ook gekoloniseerd worden door de rugstreeppad. Door het werkterrein af te schermen met paddenschermen wordt voorkomen dat het plangebied gekoloniseerd wordt door de rugstreeppad. Wanneer dit niet mogelijk is dan dient nader onderzoek naar voorkomen van de rugstreeppad te worden uitgevoerd. Als blijkt dat de soort voorkomt binnen het plangebied, dan dient ontheffing te worden aangevraagd. Wanneer echter geen zand wordt opgebracht, is dit aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

In de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen is een beschermd reptiel aangetroffen. Het gaat hierbij waarschijnlijk om de ringslang (gemeente Amsterdam). Het plangebied, de wegbermen, bieden echter geen geschikt leefgebied voor de ringslang. De bermen bestaan namelijk uit algemeen soorten en worden intensief beheerd en grenzen niet direct aan het water. De ringslang heeft zijn leefgebied bij overgangsgebieden met water en voldoende zon en schuilgelegenheden. De voorgenomen werkzaamheden zullen dan ook geen negatieve effecten op de ringslang betekenen.

3.3.6 Overige soorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen overige beschermde soorten waargenomen. Gezien de inrichting van het gebied (wegbermen) worden deze ook niet verwacht.

4 Conclusie

4.1 Natuurbeschermingswet

Er hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied bevindt zich binnen de Ecologische Hoofdstructuur. In overleg met de provincie dient te worden vastgesteld in hoeverre compensatie nodig is.

4.3 Flora- en faunawet

Binnen het Amsterdamse Bos komen verschillende (zwaar) beschermde soorten voor zoals vleermuizen, amfibieën, reptielen en vogels. Deze soorten komen echter niet voor in de wegbermen van de bestaande weg, deze zijn meer gecentreerd in het bosrijke gedeelte. De volgende conclusies kunnen worden getrokken:

- met betrekking tot broedvogels is het noodzakelijk om verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, tenzij er geen broedvogels in het plangebied aanwezig zijn. Het broedseizoen is per soort verschillend maar over het algemeen wordt de periode 15 maart tot 15 juli aangehouden;
- indien tijdens de werkzaamheden (gedurende 15 april- 15 september) zand wordt opgebracht, wordt aanbevolen om het gebied af te schermen met paddenschermen. Wanneer dit niet mogelijk is dan dient aanvullend onderzoek naar het voorkomen van de rugstreeppad plaats te vinden.

5 Aanbevelingen

Wanneer uit het aanvullend onderzoek naar voren komt dat de rugstreeppad binnen het plangebied voorkomt, dient ontheffing van Flora- en faunawet te worden aangevraagd. In de ontheffing kunnen eventueel de volgende mitigerende maatregelen worden opgenomen:

- werkzaamheden buiten het voortplantingseizoen van de rugstreeppad, 15 april - 15 september, uitvoeren;
- voorafgaand aan de werkzaamheden de rugstreeppadden wegvangen en uitzetten in een ander geschikt leefgebied.